

Bijlage 5; Beregenen van natuurgras- en hybridevelden

Het beregenen van natuurgras- en hybridevelden is om de volgende redenen noodzakelijk:

1. Het behoud van het bestaande grasbestand.
2. Het bevorderen van een snelle kieming van (door)gezaaid graszaad en het sluiten van door- en ingezaaide sportvelden.
3. Het behoud of verkrijging van stabiliteit in de top laag. Bij een uitdrogende top laag zal er naast een stagnerende grasgroei een instabiele top laag ontstaan. Een instabiele top laag zal door bespeling worden losgetrapt. Dit zorgt voor vele oneffenheden en het risico op blessures wordt hiermee vergroot.
4. Het behoud van de structuur bij een leemachtige top laag. Een leemachtige top laag zal bij uitdroging haar structuur verliezen en daardoor te hard worden. Een harde top laag vergroot het risico op blessures.

Veranderde omstandigheden berekening

Op basis van het huidige beleid zijn de buitensportverenigingen in de gemeente verantwoordelijk voor het beregenen van de sportvelden. Door veranderende omstandigheden wordt voorgesteld om het beregenen van de sportvelden door de gemeente uit te laten voeren.

Het veranderende klimaat krijgt steeds meer invloed op het sportveldenonderhoud. Sinds 2018 is er elk jaar een langere periode van droogte geweest. Hoewel de droogte het ene jaar extremer was dan het andere zijn de sportvelden in de gemeente de afgelopen jaren behoorlijk beregend. Waar voorheen bij de aanleg van een sportveld incidenteel wel eens een veld moest worden beregend is het in de hedendaagse situatie soms nodig om alle sportvelden twee maanden aaneengesloten te beregenen. Deze intensiteit en frequentie van berekening vraagt een andere kijk en aanpak. Het is hierbij van belang dat er beregend gaat worden op maat.

Het op maat beregenen verzekert het gezond functioneren van de wortels van de grasmat. Het voorkomt structuurschade aan de bodem, het vestigen van zowel ongewenste kruiden als straatgras en uitspoeling van belangrijke voeding- en sporenelementen. Bij te weinig berekening gaan de gewenste sportveldgrassen dood, maar teveel berekening zorgt ervoor dat ongewenste kruiden en bijv. straatgras zich optimaal in de grasmat kunnen vestigen.

Hoewel een sportveld er door de grote aandelen straatgras mooi groen uitziet, zorgt het ondiep wortelende straatgras ervoor dat de grasmat zeer gevoelig wordt voor speelschade. Onder ongunstige omstandigheden is het veld dan na een aantal weken kaal gespeeld en ontstaan er door de gladde en oneffen velden onveilige situaties. Het veld zal dan kort na de start van het seizoen al worden afgekeurd en dit probleem blijft de vereniging het hele seizoen achtervolgen. Daarnaast worden er bij overdadige berekening gewenste voeding- en sporenelementen uitgespoeld. De kostbare gestrooide bemesting wordt hierbij teniet gedaan. Tevens ontstaat er door verslemping¹ structuurschade aan de bodem en dit verkort de levensduur van het speelveld. Hierdoor zullen renovaties eerder en vaker noodzakelijk zijn wat zorgt voor extra kosten. Voor goede sportvelden is het uiterst belangrijk dat de velden steeds over voldoende opneembaar vocht beschikken. Dit houdt in dat de velden op het juiste moment en van de juiste hoeveelheid water moeten worden voorzien. Door de verscheidenheid aan bodemopbouw in Achtkarspelen is dit tijdstip en de hoeveelheid ook nog eens voor elk veld anders.

Op basis van bovenstaande informatie is duidelijk dat het beregenen van sportvelden een specialistische handeling is. Een handeling die direct van invloed is op de kwaliteit van een natuurgrasveld voor zowel de korte als lange termijn (levensduur). Een dergelijk specialisme kan en

¹ Verslemping is een vorm van structuurbederf waarbij bodemdeeltjes ontmengen en de top laag wordt dichtgesmeerd met kleinere gronddeeltjes (klei en silt).

mag niet worden verwacht van vrijwilligers van een sportvereniging. Daarbij komt nog dat de gemeente geen onkruiden meer mag bestrijden met chemische middelen. Door te veel beregening krijgt onkruid juist veel meer kans om te groeien. Door een verbod op gebruik van chemische middelen moeten er dure en arbeidsintensieve maatregelen worden genomen om het onkruid te bestrijden. Goede beregening van de velden is daardoor nog belangrijker geworden.

Het is belangrijk dat de partij die verantwoordelijk wordt voor het beregenen van de velden, voldoende expertise hierin heeft en inzicht heeft in de gevolgen van het beregenen op zowel korte als lange termijn. Daarnaast moet deze partij ook inzicht hebben in de andere onderhoudswerkzaamheden aan de velden, aangezien deze nauw met elkaar verbonden zijn. Het ligt dan ook voor de hand dat de gemeente als beheerder van de velden ook zorg gaat dragen voor de beregening van de sportvelden.